

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **Ing. V**, zastúpeného JUDr. L, proti žalovanému **V**, zastúpenému J, o zaplatenie 784 000 Sk s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove 3 CoZm 2/06–75 zo dňa 29. júna 2006, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu ako, aj súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 784 000 Sk so 6% úrokom od 21. marca 2003 do zaplatenia, ako aj trovy konania vo výške 39 200 Sk **zrušuje** a vec **vracia** Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 22 Zm 17/2005–47 rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz č. k. 22 Zm 17/2005–8 v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 784 000 Sk so 6% úrokom od 21. marca 2003 do zaplatenia a trovy konania 39 200 Sk, ponechal v platnosti. Vo zvyšku zmenkový platobný rozkaz zrušil. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že na základe žalobcom predloženej zmenky a jeho písomného návrhu vydal súd prvého stupňa zmenkový platobný rozkaz, ktorým žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 784 000 Sk so 6% úrokom od 1. januára 2003 do zaplatenia a trovy konania vo výške 39 200 Sk do troch dní od jeho doručenia, alebo aby v tej istej lehote podal odôvodnené námietky, v ktorých uvedie všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta.

Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný včas odôvodnené námietky, v ktorých uviedol, že zmenkový platobný rozkaz nemal byť vydaný, pretože predložená zmenka nie je platnou zmenkou. Nemá vedomosť o tom, že by vystavil vlastnú zmenku na čiastku 784 000 Sk s dátumom 1. mája 2002, a to ani na inú sumu, pretože nepraktizuje zmenkový systém úhrad. Žalobca mu požičal v mesiaci apríl 2002 2x200 000 Sk s tým, že išlo o pôžičku a táto istina mu bola zaplatená aj s úrokmi v celkovej čiastke 564 000 Sk k 31. decembru 2002, pričom z dlžnej sumy uhradil dvakrát po 5000 Sk priamo na účet žalobcu, a to dňa 5. augusta 2002 5000 Sk a dňa 2. decembra 2002 čiastku 5000 Sk. Realizovaná bola aj suma 400 000 Sk, žalobca však odmietol podpísať prevzatie vrátenej pôžičky.

Po prejednaní námietok súd zistil, že sa jedná o vlastnú zmenku, ktorou sa žalovaný ako jej vystaviteľ zaviazal zaplatiť žalobcovi ako remitentovi zmenkovú sumu 784 000 Sk so splatnosťou 31. decembra 2002 a miestom plnenia Štefánikova č. 17, Prešov. Ako miesto vystavenia je na zmenke uvedené 1. máj 2002 Prešov, pričom zmenka dosiaľ indosovaná nebola.

Po opätovnom preskúmaní zmenkovej listiny súd dospel k záveru, že predložená zmenka má všetky zákonom stanovené náležitosti.

Ohľadom námietky zaplatenia si súd na základe zhodných tvrdení účastníkov a predložených potvrdení osvojil, že na dlžnú čiastku uhradil žalovaný žalobcovi ešte pred vydaním zmenkového platobného rozkazu dňa 5. augusta 2003 a dňa 2. decembra 2003 sumu 2 x 5000 Sk, a teda jeho námietka zaplatenia bola v tejto časti dôvodná, v dôsledku čoho bolo potrebné zmenkový platobný rozkaz v časti tejto úhrady zrušiť. Sume 10 000 Sk započítanej na úrok pritom zodpovedá 6% úrok

zo zmenkovej sumy 784 000 Sk za čas od 1. januára 2003 do 20. marca 2003. Ostatné odporcom tvrdené úhrady už nebolo možné považovať za zistené. Žalobca úhradu zmenkovej sumy popieral a keďže žalovaný predložil na jej preukázanie iba nezrozumiteľný súpis čísel, z ktorého nebolo možné vyvodiť jeho vzťah k zmenke, ani úhradu zmenkovej sumy, pričom jeho syn potvrdil iba odovzdanie sumy 100 000 Sk bez jednoznačného určenia, nebola ďalšia úhrada zmenkovej sumy preukázaná.

Na odvolanie žalovaného proti časti rozsudku, ktorou bol ponechaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti, Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 3 Co Zm 2/06–75 zo dňa 29. júna 2006 rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil.

V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v konaní o námietkach náležite zistil skutkový stav a vecne správne rozhodol. Žalovaný namietal, že žalobcom predložená zmenka nie je platnou zmenkou. Svoje tvrdenie však žalovaný nešpecifikoval a súd prvého stupňa správne konštatoval, že zmenka má náležitosti, uvedené v § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Pokiaľ žalovaný namietal, že nemá vedomosť o jej vystavení, nespochybňuje tým vydanie zmenky, ale uvádza, že si na jej vydanie nepamätá. V priebehu konania bolo preukázané, že predmetnú vlastnú zmenku žalovaný podpísal a v priebehu konania už len namietal, že išlo o blankozmenku, ktorá bola nesprávne vyplnená, resp. bola vyplnená bez dohody medzi účastníkmi zmenkového vzťahu. Táto námietka bola uplatnená po zákonnej lehote, a preto súd na ňu nemohol prihliadať. Pokiaľ išlo o námietku žalovaného, podľa ktorej došlo k zaplateniu žalovanej sumy, odvolací súd konštatoval, že v námietke žalovaný neuplatnil to, že sumu 564 000 Sk zaplatil na zmenku, ale tvrdil, že uvedenú sumu zaplatil na pôžičku, pričom neuviedol, že zmenka zabezpečovala vzťah z pôžičky. Ďalšie námietky uvádzané žalovaným sú po zákonom stanovenej lehote.

V súvislosti s ospravedlnením žalovaného z jeho neúčasti na odvolacom pojednávaní odvolací súd konštatoval, že ospravedlnenie nepovažoval za dostatočné, keďže dôvod ospravedlnenia nebol preukázaný tak u právnej zástupkyne, ako aj u žalovaného. Navyac v odvolacom konaní bolo možné zaoberať sa iba námietkami,

ktoré žalovaný uplatnil pred súdom prvého stupňa, v dôsledku čoho pre prejednanie odvolania postačovali listinné dôkazy pripojené v súdnom spise. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ a g/ O.s.p.

Uviedol, že zmenkový platobný rozkaz vydal sudca, ktorý bol následne vylúčený, pretože žalobcu osobne pozná a je s ním v priateľskom vzťahu. Odvolací súd sa nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania vzhľadom na začaté trestné stíhanie proti žalobcovi. Zo zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom zo dňa 29. júna 2006 vyplýva, že odvolací súd nerozhodol uznesením o tom, že bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného, ktorý požiadal o odročenie pojednávania. Pojednávanie na odvolacom súde trvalo 15 minút, čo je neprimerane krátka doba na preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Ďalej poukazuje na nesprávne uvedenie dátumu v zápisniciach z pojednávania v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj nesprávne označenie dátumu vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorý bol dovolaním napadnutým rozsudkom ponechaný v platnosti. Dovolanie považuje za prípustné aj podľa § 237g/ O.s.p., pretože v konaní pred odvolacím súdom nerozhodoval zákonný sudca, keďže zloženie senátu nezodpovedalo Rozvrhu práce Krajského súdu v Prešove na rok 2006.

Navrhuje, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3 CoZm 2/06-75 zo dňa 29. júna 2006, ako aj rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 22 Zm 17/2005-47 zo dňa 23. marca 2006 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) vec prejednal podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a § 243a ods. 1 O.s.p. Po preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O.s.p.

V danom prípade neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania proti napadnutej časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorou bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, uvedené v § 238 O.s.p.

Z dôvodov, uvedených v § 237 O.s.p., je možné dovolaním napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Spôsobilým predmetom dovolania je podľa tohto ustanovenia rozhodnutie vydané odvolacím súdom v odvolacom konaní. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.). V prípade, ak dovolací súd zistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu a prípadne aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal.

Žalovaný považuje dovolanie za dôvodné s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ / O.s.p., t. j. že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj písm. g/ uvedeného ustanovenia, t.j. že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, prípadne že súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V tejto súvislosti žalovaný namietal, že odvolací súd prejednal vec bez jeho účasti, napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania, pričom o tom, že pojednávať sa bude bez účasti žalovaného, súd nerozhodol uznesením.

Podaním zo dňa 23. júna 2006 právna zástupkyňa žalovaného požiadala o odročenie odvolacieho pojednávania, konaného dňa 29. júna 2006 z dôvodu, že bude v uvedený deň služobne mimo územia republiky a súčasne uviedla, že žalovaný sa nezúčastní pojednávania zo zdravotných dôvodov. O uvádzaných dôvodoch odročenia pojednávania nepredložila žiadne dôkazy.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p., ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Dôležitosť dôvodov, pre ktoré účastník žiada o odročenie, posudzuje súd so zreteľom na okolnosti prípadu. Vzhľadom na nepredloženie dôkazov o uvádzaných skutočnostiach zo strany žalovaného odvolací súd postupoval v súlade s citovaným ustanovením, keď v konaní pokračoval bez jeho účasti. Dôvodnosť tohto postupu odvolací súd podrobne odôvodnil v napadnutom rozsudku. Tým, že súd o tejto skutočnosti nerozhodol uznesením, neboli porušené právom chránené záujmy žalovaného. Pokiaľ žalovaný namieta nesprávne uvedenie dátumov pojednávania v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj nesprávne označenie zmenkového platobného rozkazu, ktorý bol dovolaním napadnutým rozsudkom ponechaný v platnosti, je potrebné konštatovať, že sa jedná o zrejme nesprávnosti, ktoré je možné opraviť postupom podľa § 164 O.s.p.

Za dôvodnú je potrebné považovať námietku žalovaného, podľa ktorej v konaní rozhodoval vylúčený sudca, čím je daná existencia dovolacieho dôvodu, uvedeného v ustanovení § 237g/ O.s.p.

Zákonným sudcom v predmetnej veci v konaní pred súdom prvého stupňa bol predseda súdu JUDr. Štefan Tomašovský, ktorý vydal dňa 21. júna 2005 zmenkový platobný rozkaz. Následne dňa 19. septembra 2005 oznámil v zmysle § 15 O.s.p., že účastníka konania na strane žalobcu osobne pozná a predložil spisový materiál nadriadenému súdu na rozhodnutie o jeho vylúčení z pojednávania a rozhodovania

veci, čo nadriadený súd akceptoval uznesením č. k. 6 Ncb 10/05–18 zo dňa 3. októbra 2005.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

K vylúčeniu sudcu v prípade existencie okolností, uvedených v citovanom ustanovení, dochádza zo zákona, nie až výrokom nadriadeného súdu. Keďže v konaní pred súdom prvého stupňa za týchto okolností rozhodoval vylúčený sudca, došlo k vade, uvedenej v § 237g/ O.s.p.

Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa v dovolaní napadnutej časti podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil Okresnému súdu v Prešove na ďalšie konanie. Vzhľadom na túto skutočnosť nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami dovolateľa, súvisiacimi s existenciou dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. g/ O.s.p. v konaní pred odvolacím súdom.

O trovách pôvodného, ako aj dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 13. decembra 2007

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Z